

**Tayinat ve yem kanununun birinci maddesine müzeyyel
1/357 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Maliye ve
Bütçe Encümenleri mazbataları**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı 6/387

27-1-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

14 / eylül / 330 tarihli tayinat ve yem kanununun birinci maddesine zeylen Millî Müdafaa Vekâletince teklif olunan ve İcra Vekilleri Heyetinin 23 - I - 929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı tasvip edilen kanun lâyihasile esbabı mucibe mezbatası leffen takdim kılınmıştır. Muktezasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

14 Eylül 330 tarihli tayinat ve yem kanununda hazarda bir neferi beslemek için gönde beş yüz gram ekmek 250gram et 150 gram bulgur 20 gram yağ istihkak olarak gösterilmiştir. Elyevm orduda askerin iâşe ve tegaddisinde uzviyetin muhtaç olduğu gıdayı unsurlar nazarı dikkate alınarak tayinat ve yem kanununun 4, 5, 6, ıncı maddeleri askeriye mizannamesinin mer'î olan maddeleri ahkâmının verdiği mezuniyet üzerine istihkakı inzamiyi teşkil eden miktarlar diğer erzakla mübadele olunmak usulü takip edile gelmektedir.

Askerin bu tarzde iâşe ve tegaddisi vakta havası mutedil mahallerde mevcut garnizonlarda mehma emken eyî gitmekte isede memleketin şarkında ve hususile Kars, Hakkâri, Bayezit, Er - zurum, van vilayetleri gibi soğuk ve menabii mefkut ve et ve blugur fiyatları nisbeten düş - ğün olan ve kuru sebze yetişmeyen mevkilerde gıdaî mubadelelerin yapılmaması ve gerek tezayüt eden bedenî zayıat nisbetinde uzviyetin muhtaç olduğu gıdaî unsurların da artması yüzünden askerin iâşe ve tegaddisi havası mutedil kısımlardaki arkadaşlarına nazaran geridedir Çünkü işbu mıntakalara sedze civar mıntakalardan gelmekte olduğundan yukarıda arz edildi - ği vechile ve kanun mucibince et ve bulgur istihkaklarından terk edilecek miktarların esmanî mukabilinde kuru veya zaş sebze ve sair ihtiyaçları tatmin ve yemeklerde tenevvü temin edilmemektedir. Bu sebeple mezkûr kıtalardaki asker eyi bir surette tegaddi edilmediğinden başka iskorpit gibi bir takım hastalıklardan da muhafaza edilemiyor.

Binaenaleyh iklim itibarile soğuk ve menabiden mahrum olan ve mahallerinde sebze yetiştirmeyen Kars, Erzurum, Van Hakâri, Bayazit Vilâyetleri dahilinde mevcut askerî kıt'alar efrat istihkaklarının berveçhi maruz esbaptan dolayı tezyit edilmesine mecburiyeti kat'ıye vardır. Ancak artırılacak istihkakın bir taraftan uzviyetin ihtiyaç gösterdiği gıdaî unsurların teminine ve diğer taraftan gıdaî mubadelelerde müşahede idilmekte olan müşkülâtın ref'ine medar olması ve bununla beraber bütçede mühim bir yük olmaması esasları üzerinden yürünerek ekmeğe 50

gram, yağa 20 gram ilâve olunmak ve istihkaka ayrıca 100 gram kuru sebze ve bir gram çay, 10 gram şeker zammedilmek ve bu suretle (Kalori 3800:3900 raddesine çıkarılmak suretyle) bir kanun lâiyhası tertip ve leffen takdim edilmiştir.

Zammedilen işbu istihkakın mubadele edilebileceğinin lâiyhai kanuniyeye bir madde olarak dercedilmiş olması tayinat ve yem kanununun mubadeleye ait dördüncü, beşinci ve altıncı maddelerinde kuru sebze, çay ve şeker gibi istihkaka yeniden ilâve edilmiş olan erzakın diğer erzaklarla mubadele edileceğine dair bir sarahat olmadığı cihetle bilahara tatbikatta karşılaşılabilecek müşkülâtı kaldırmak içindir. Bu madde hükmüne göre kuru sebze lüzumunda yaş sebze ile ve şeker, çay da zaruret halinde bal ve pekmezle ve yahut bayram günlerinde askere istihkaklarından mubadeleten verilmesi mutad daha iyi yemekler vücuda getirilmek için diğer erzakla mubadele edilebilir.

İlâvesi teklif edilen işbu rakamların bütçeye iras edeceği masarife gelince mezkûr mahallerde elyev mevcut kuvvetine göre :

Lira	
18250	Ekmek,
65700	Sadeyağ,
21900	Şeker,
10950	Çay,
65700	Kuru sebze,
<u>182500</u>	

ibaret olup askerin sıhhati dolayısıyla kudret ve zindegisi üzerinde icra edeceği tesir itibarile istiksar edilecek bir miktarda olmadığından işbu lâiyhamın bir an evvel kanuniyet kesp eylesmesini teklif eylermi.

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar № 32

Esas №

12 - 2 - 1929

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Baş Vekâleti Celilenin 27/1/929 tarih ve 6/387 numaralı tezkeresile encümenimize havale buyurulan 14 eylül 328 tarihli tayinat ve yem kanununun birinci maddesine müzeyyel kanun lâiyhası ve esbabı mucibe mazbatası Levazımatı Umumiye Reisi Miralay Refet Beyin huzurile tetkik ve müzakere olundu :

Kanun lâiyhasının 1 inci maddesinde isimleri sayılan vilâyetler mintakasında iklimin hassatan kış aylarında şiddeti ve sebzenin nedreti malum olduğundan kıtaatımızı mukaddes vazifelerile mütenasip bir surette beslemek ve bahusus mübadelei gıdaiyeyi temin ile kıymetli sıhhatlarını korumak için Hükümetçe teklif olunan gıda zamları encümenimizce de pek muvafık ve elzem görülmüştür.

İlâveten 50 gram ekmek zammınının 100 grama iblağı daha ziyade maksadı temin edecği ve aslı 900 gram olan ekmek istihkakının bu veçhile 1000 gram üzerinden hesap edilerek verilmesinin vekâlet ve kıtaatça büyük bir kolaylık ta husule getireceği anlaşılmış ve karşılığının da diğer zamlar gibi vekâlet bütçesi dahilinde idare edileceği bildirilmiş olduğundan

birinci maddede buna göre ufak bir tadil yapılarak lâyihamın kabulüne karar verildiği arz olunur efendim.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâtip Bitlis	M. M. İstanbul	Reis Cebelibereket
<i>A. Samih</i>	<i>M. Kâzum</i>	<i>B. Lutfi</i>	<i>Nakittin</i>	<i>Muhiddin Nami</i>	<i>İhsan</i>	<i>Naci</i>
					Âza <i>Şevket</i>	Âza <i>Kâzum</i>

T. B. M. M.

Maliye Encümeni
Karar № 25

20-2-1929

Maliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Tayinat ve yem kanununun birinci maddesine müzeyyel kanun lâyihası encümenimize havale buyrulmağla tetkik ve müzakere olundu.

Hükûmetin esbabı mucibesinde izah edildiği veçhile soğuklar ve mevkiin icabı dolayisile tayin edilen mıntakalarda birer mikdar istihkak zammına ve bunun lüzum hasıl olduğu zaman mubadelesine encümenimizde taraftar olmuştur.

İstihkak arasında bulunan ekmeğe 50 gram yerine 100 gram zammı yolundaki Millî Müdafaa Encümeninin fikri kâfi bir esbabı mucibeye iktiran etmediği ve diğer cihetten zam edilecek istihkak hesabı ait olduğu vekâlet ve askerî şuraca uzun tetkikler neticesi tesbit olunmuş bulunduğu cihetle encümenimiz Hükûmetin teklifindeki mikdarları muhafaza eylemeği kabul etmiştir.

Şikle ait diğer bazı tadilât ile lâyiha Heyeti Umumiyyeye arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Reis
Zamlar muvafık; ancak muba- deleye taraftar değilim <i>Reşit Saffet</i>	Kırklareli <i>Şevket</i>	<i>Emin</i>	Kayseri <i>A. Hilmi</i>		<i>Remzi</i>	<i>Ali Rana</i>

T. B. M. M.

B. Encümeni
Karar № 108
Esas № $\frac{1}{357}$

Bütçe Encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

14 Eylül 330 tarihli tayinat ve yem kanunu muvakkatinin birinci maddesine zeyledilmek üzere Başvekâletten varit olup Millî Müdafaa ve Maliye ve Bütçe Encümenlerine havale buyurulan kanun lâyihası Millî Müdafaa ve Maliye Encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize tevdi olunmakla Millî Müdafaa vekili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu. Lâyihamın esası tayinat ve yem kanunu muvakkatinin tespit ettiği normal istihkak miktarlarının iklim itibarile soğuk ve menabiden mahrum olan ve mahallerinde sebze yetişmiyen Kars, Erzurum, Van, Hakâri, Bayazıt vilâyetleri dahilinde mevcut askerî kıt'alar efradına kâfi gelmediği cihetle tezyidine mütedair olup lâyihaya merbut esbabı mucibeye ve bu bapta şifahen kılınan izahata nazaran lâyiha Maliye Encümeninin tadilâtı dairesinde encümenimizce de kabul olunmuştur.

Ancak ahiren Meclisi Âlice kabul olunan askerî zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkındaki kanunun on birinci maddesile 1010 numaralı kanun hükmü ilga edilmiş olduğundan bu sebeple lâyihadaki üçüncü maddeye lüzum kalmamıştır. Heyeti Celileye takdim kılındı.

29 - 5 - 1929

Samsun	Kütahya	İsparta	Aydın	Kâ.	R. V.
Adil	N. Asum	Mükerrem	Mühendis	Bursa	İstanbul
			Mitat	Muhlis	Fuat
			Sivas	Yozgat	
			M. Remzi	S. Sırrı	M. Nahit

Hükûmetin teklifi

14-eylül-330 tarihli tayinat ve yem kanununun birinci maddesine müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Kars, Erzurum, Bayazıt, Hakâri, Van Vilâyetleri dahilinde bulunan ve bulunacak olan askerin gündelik tayınlarına 50 gram ekmek, 20 gram sadeyağ, 10 gram şeker, 1 gram çay, 100 gram kuru sebze ilâve edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu istihkak kabili mübalededir.

MADDE 3 — 1010 numaralı kanunla zabıtana verilen bir nefer tayın zammı birinci maddede muharrer mıntakalarda işbu madde müzeyyele mucibince hesap ve ita olunur.

MADDE 4 — İşbu kanun 929 senei maliyesi bidayetinden muteberdir.

MADDE 5 — İşbu kanun ahkâmını icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

23-1-929

M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
M. Abdülhalik	M. Esat	İsmet
Ma. V.	Ha. V.	Da. V.
Ş. Saracoğlu	D. Rüştü	Ş. Kaya
İk. V.	Na. V.	Mf. V.
M. Rahmi	Recep	İsmet
		S. İ. M. V.
		Dr. Refik

M. M. Encümeninin tadilatı

14 eylül, 330 tarihli tayinat ve yem kanununun birinci maddesine müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Kars, Erzurum, Bayazıt, Van vilâyetleri dahilinde bulunan ve bulunacak olan askerin gondelik tayınlarına 100 gram ekmek 20 gram sade yağ, 10 gram şeker, 1 gram çay, 100 gram kuru sebze ilâve edilmiştir.

MADDE 2 — Aynen

MADDE 3 — »

MADDE 4 — »

MADDE 5 — »

Maliye Encümeninin tadilatı

*14 - Eylül - 330 tarihli tayinat ve yem kanununun
birinci maddesine müzeyyel kanun lâiyhası*

MADDE 1 — Kars, Erzurum, Bayazir, Hakâri, Van vilâyetleri dahilinde bulunan askerin gündelik tayinlerine 50 gram ekmek, 20 gram sade yağ, 10 gram şeker, 1 gram çay, 100 gram kuru sebze ilâve edilmiştir.

MADDE 2 — Zammolunan bu istihkakın mübadelesi kabildir.

MADDE 3 — 1010 numaralı kanunla zebitana verilen bir nefer tayin zammı birinci maddede yazılı mıntakalarda bu madde mucibince hesap ve ita olunur.

MADDE 4 — Bu kanun 929 malî senesi iptidasından muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Milli Müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.

Bütçe Encümeninin tadili

MADDE 1 — Maliye E. inin tadili kabul

MADDE 2 — » » » »

MADDE 3 — Tay olunmuştur.

MADDE 4 — 3 üncü madde olarak kabul

MADDE 5 — 4 » » » »